

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 16.

Vydána dne 23. února 1923.

Obsah: (35. a 36.) 35. Zákon o stavebním ruchu. — 36. Nařízení o prodloužení promlčecí lhůty pro některé pohledávky.

35.

Zákon ze dne 25. ledna 1923

o stavebním ruchu.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

HLAVA PRVÁ.

Opatření stavenišť.

§ 1.

(1) Jako staveniště lze použiti nejprve pozemků státních.

(2) Státní správa se zmocňuje, aby pozemky k zastavění způsobilé, jichž nehodlá sama zastavěti nebo použiti k účelům veřejným, prodala za náhradu obecné jejich hodnoty.

(3) O návrhu a podmínkách zřízení rozhoduje ministerstvo financí v dohodě s ministerstvem, v jehož správě jest pozemek, do 14 dnů ode dne podání žádosti.

§ 2.

(1) Pozemky dosud nezastavěné nebo zastavěné, avšak k účelům obývacím nezužitkované, mohou do 31. prosince 1923 býti vyvlastněny pro stavbu obytných domů, pro stavbu nutných hospodářských budov drobného zemědělce, pro stavbu nutné malé provozovny drobného živnostníka, pro stavbu nutné menší provozovny výrobního družstva nebo pro stavbu budov určených pro veřejnou potřebu, u ústavů léčebných také pro hospodářství a zahrady jejich, a pro komunikace k těmto stavbám nutné.

(2) Za stejných podmínek vyvlastniti lze také pozemky, na nichž jsou obytné domy nebo jiné stavby, kterýchž příslušný úřad zakázal užívati nebo jež nařídil zbourati.

(3) Vyvlastnění nepostihuje práv, spojených s pozemkem nebo jiným předmětem, o jejichž vyvlastnění jde, pokud práva ta tvoří samostatný hospodářský předmět. Práva tato mohou býti spojena s některým knihovním tělesem nebo mohou pro ně býti zřízeny zvláštní knihovní vložky.

§ 3.

(1) Vyvlastňovati jest pozemky ve stavebním obvodu obce při otevřených již komunikacích nebo výjimečně takové, k nimž se komunikace dají snadno zřídit bez větších nákladů.

(2) Z těchto pozemků jest vyvlastňovati především příhodné pozemky k účelům stavebním parcelované, pak pozemky neparcelované, ale k zastavění způsobilé, a to dříve půdu neplodnou, než se sáhne k půdě plodné.

(3) Pozemky soukromé, vyjímajíc příhodné pozemky parcelované, mohou býti vyvlastněny jen, není-li v obci jiných pozemků způsobilých k zastavění.

(4) Pro stavbu domku s jedním bytem lze vyvlastniti pozemek ve výměře do 400 m², pro stavbu domku o dvou bytech do 500 m², ačli parcelační povolení nestanoví větší plochy. Pro stavbu domku s jedním nebo dvěma byty a nutnými hospodářskými budovami pro drobného zemědělce nebo s nutnou malou provozovnou pro drobného živnostníka lze vyvlastniti pozemek, je-li toho nutná potřeba, i ve větší výměře, nejvýše však ve výměře do 2000 m². Do výměry nepočítá se plocha potřebná pro nutnou komunikaci.

(5) Vyvlastnění nelze pro stavbu obytných domů, hospodářských budov nebo provozoven a pro komunikace k nim nutné vzrostlých sadů, dále nemovitostí, o kterých vlastník prokáže, že jich nevyhnutelně potřebuje pro svou vlastní živnost, hospodářství, dům nebo domácnost.

(6) Vyvlastnění jest nepřipustné, nabídnou-li vlastník pozemku vyvlastňovateli za přiměřenou náhradu jiný pozemek v obci způsobilý k zastavění, ač nejde-li o vyvlastnění pozemku k účelům stavebním parcelovaného neb o vyvlastnění pro stavbu budovy určené pro veřejnou potřebu. Zdali pozemek je způsobilý k zastavění a zdali náhrada je přiměřenou, zjistí se, nedojde-li k dohodě, řízením podle §§ 5 a 6.

§ 4.

(1) Vyvlastňovací řízení provede k žádosti stavebníkově neprodleně okresní politický úřad (magistrát), na Slovensku okresní úřad, v Bratislavě a v Košicích městský notářský úřad, a v Podkarpatské Rusi slůžnovský úřad (magistrát), v jejichž správním obvodu jest vyvlastňovaný pozemek, když žadatel prokáže, že nemá v obci pozemku způsobilého k zamýšlené stavbě, a že dobrovolný výkup se nezdařil.

(2) V žádosti budiž přesně označen vyvlastňovaný pozemek a účel zamýšlené stavby; připojen budiž situační plánec stavby, odborně zhotovený v příslušném katastrálním měřítku.

(3) Úřad požádá knihovní soud, aby poznamenal v knihách zahájení vyvlastňovacího řízení.

(4) Tato poznámka jest účinná proti každému, kdo později dobude knihovního zápisu k vyvlastňované nemovitosti.

§ 5.

(1) Řízením se zjistí především, jsou-li splněny podmínky §§ 2 a 3.

(2) K tomu konci úřad vykoná do osmi dnů na místě šetření, k němuž budtež pozvání obec, soudní stavební znalec, a je-li toho třeba, také hospodářský znalec a všichni zájemníci, jmenovitě, jde-li o pozemky nad dolovými měrami v provozu, také majitel těchto měr a horní revírní úřad (báňský komisariát nebo kapitanát). Jde-li o předměty historické nebo umělecké ceny, budiž slyšen také památkový úřad; k jeho posudku budiž dle možnosti při-

hlíženo, jde-li o vyvlastnění k účelům obytným.

(3) K námitkám, které nebudou učiněny nejpozději při šetření na místě, nebude v řízení přihlíženo.

(4) Nedohodnou-li se strany, vydá úřad do dalších 14 dnů vyvlastňovací nález. V něm určí zároveň podle výsledku provedeného řízení náhradu za vyvlastňovaný pozemek; nemůže-li o náhradě ihned rozhodnouti, rozhodne jen o vyvlastnění, určí výši prozatímní jistoty (§ 7) a vykoná další šetření o náhradě zvlášť.

(5) Prohlásí-li vlastník pozemku, že ho sám použije pro stavbu v § 2 uvedenou, vyvlastní úřad k návrhu stavebníka pozemek s podmínkou, že vyvlastňovací nález pozbude účinnosti, začne-li vlastník se stavbou nejdéle ve lhůtě tří měsíců od doručení knihovního usnesení o poznámce dle § 4 tohoto zákona. Vlastník pozemku je povinen dokončiti stavbu v přiměřené lhůtě, kterou určí úřad. Jde-li o stavbu domů pro veřejnou potřebu nebo o vyvlastnění pozemků pro hospodářství a zahrady léčebných ústavů, nelze k takovému prohlášení přihlížeti.

(6) V nálezu budiž označena stavba, k jejímuž provedení byl vydán vyvlastňovací nález, a určena přiměřená lhůta, do které vyvlastňovatel musí začíti se stavbou, pro kterou se pozemek vyvlastňuje. Lhůta ta nemá býti delší tří měsíců. K nálezu budiž připojen, je-li toho potřeby, oddělovací plánec o vyvlastněném pozemku, který dodá žadatel a potvrdí úřad.

(7) Z nálezu lze se odvolati do 14 dnů po doručení k politickému zemskému úřadu; na Slovensku a v Podkarpatské Rusi k župnímu úřadu. Odvolání jest podati u úřadu, který vynesl nález. Odvolací úřad vydá s urychlením rozhodnutí, z něhož není dalšího opravného prostředku.

§ 6.

(1) Majiteli pozemku vyvlastněného k účelu stavebnímu přísluší přiměřená náhrada (§ 365 obč. zák.).

(2) Při určení náhrady nebud' hleděno k těm poměrům, o nichž je patrné, že byly způsobeny v úmyslu, aby jich bylo použito jako důvodu žádosti za zvýšení náhrady. Tak též nebud' hleděno k ceně mimořádné obliby způsobené nahodilými vlastnostmi a k hodnotě, které nabude snad vyvlastněný pozemek provedením zamýšlené stavby.

(3) Při určení náhrady budiž dbáno změny v hodnotě zbývajících pozemků, který zůstal nevyvlastněn.

(4) Náhradu lze také dáti v pozemcích stejné hodnoty.

(5) Náklady vyvlastňovacího řízení nese vyvlastňovatel.

§ 7.

(1) Nevykáže-li vlastník, že osoby, kterým plynou práva z knihovních zápisů, souhlasí, aby jemu náhrada byla přímo vyplacena, složí ji vyvlastňovatel u knihovního scudu. Soud rozvrhne složenou náhradu v nesporném řízení podle zásad exekučního řádu. Průkaz uvedený v první větě jest podati listinou, na níž podpis oprávněného je ověřen soudně nebo notářsky, nebo nějakou listinou veřejnou.

(2) Jakmile vyvlastňovací nález nabude právní moci a náhrada bude zaplacená nebo náhrada nebo prozatímní jistota (§ 5) u knihovního soudu složena, odevzdá úřad vyvlastňovaný pozemek v držení vyvlastňovateli.

§ 8.

(1) Vyvlastnitel nebo jeho právní nástupce je povinen provést dílo, k jehož zřízení byl vydán vyvlastňovací nález, v přiměřené lhůtě stanovené úřadem vyvlastňovacím.

(2) Vyvlastněné pozemky nezastavěné mohou být se svolením zemského politického úřadu, na Slovensku a v Podkarpatské Rusi župního úřadu, zeizeny jen, odmítne-li původní vlastník převzít je zpět do 14 dnů za původní náhradu. Obecně prospěšná stavební sdružení, prodávající nezastavěné vyvlastněné pozemky svým členům pro stavbu ve lhůtě vyvlastňovacím nálezem určené, nemusí jich nabídnouti původnímu vlastníku.

(3) Do knih veřejných vložiti jest k návrhu vyvlastnitelovu právo vlastnické a zároveň poznamenati z úřední povinnosti omezení práva vlastnického reálním břemenem ve prospěch státu, provést stavbu podle odstavce 1. a zákazem zeizení podle odstavce 2.

§ 9.

(1) V soudní úschovu budiž složeno 30 procent náhrady jako jistota za část dávky z majetku původního vlastníka na vyvlastněný pozemek připadající. Složením přestává ručení pozemku za dávku z majetku podle § 62 zákona o dávce z majetku a přírůstku

na majetku ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 Sb. z. a n.

(2) Převod pozemku do vlastnictví původního vlastníka v případě § 8, odst. 2., je osvobozen od převodního poplatku; dávka z přírůstku hodnoty na majetku se odepíše nebo vrátí.

§ 10.

(1) Nebude-li ve lhůtě dle § 8 dané provedena stavba, pro niž vyvlastnění se stalo, může být vyvlastňovací nález na žádost vyvlastněného, podanou do 4 neděl po uplynutí uvedené lhůty, zrušen úřadem, který vydal nález. V tom případě zůstává vyvlastněnému vyhrazeno uplatnění náhradu škody pořadem práva.

(2) Z vážných důvodů může úřad, který vydal vyvlastňovací nález, původní lhůtu přiměřeně prodloužit. To platí také o lhůtě podle § 5, odst. 6.

§ 11.

Ustanovení této hlavy o vyvlastňovacím řízení je užiti na vyvlastňovací řízení, pro která podle jiných zákonů bylo dosud použiti ustanovení zákona ze dne 17. prosince 1919, č. 20 Sb. z. a n. z roku 1920.

HLAVA DRUHÁ.

Rozhodčí soudy mzdové.

§ 12.

(1) Pro upravení pracovního a služebního poměru v živnostech stavebních, jakož i v podnicích vyrábějících a dopravujících stavební hmoty zřizují se rozhodčí soudy (§ 16).

(2) Příslušnost soudů pro rozhodování sporů vzniklých z pracovního poměru se nemění.

§ 13.

Rozhodčí soud svolá ministerstvo sociální péče, kdykoliv uzná toho potřebu, jakož i předseda soudu k žádosti zájmové organizace zaměstnavatelů nebo zaměstnanců, které jsou povinny předkládati rozhodčímu soudu všechny spory vznikající z poměru pracovního nebo služebního.

§ 14.

Ministerstvo sociální péče jmenuje v dohodě s ministerstvem spravedlnosti předsedu soudce z povolání a vyzve organizace

zaměstnavatelů a zaměstnanců, jejichž členové by byli postiženi rozhodnutím, aby jmenovaly do něho přísedící tak, aby v soudě zasedali tři zaměstnavatelé a tři zaměstnanci.

§ 15.

Na řízení rozhodčího soudu jest užití obdobně ustanovení § 3, odst. 2., § 4, odst. 1., §§ 5, 6, 8, 9, 10, odst. 2., §§ 11, 12 a 13 zákona ze dne 5. prosince 1919, č. 655 Sb. z. a n.

§ 16.

(1) Rozhodčí soud jest povolán, aby vykládal smlouvy kolektivní, aby rozhodoval hromadné spory, které vznikly ze smlouvy pracovní, a aby stanovil podmínky pracovní, zejména mzdové, pokud se tak nestalo kolektivní smlouvou.

(2) Rozhodčí soud ve svém nálezu vyřkne také, na jakou dobu se nález vztahuje. Ustanovení kolektivní smlouvy sjednané v této době, jež odporují nálezu, nabývají účinnosti teprve, byla-li schválena rozhodčím soudem. Nastanou-li zvláštní poměry, jsou přípustny za souhlasu zúčastněných organizací revise vynesených nálezů.

§ 17.

(1) Rozhodčí soud je také příslušný k rozhodování hromadných sporů, podrobí-li se mu obě strany, byť by jedna z nich byla ve stávce nebo výluce.

(2) Rozhodčí soud jest povinen sejít se do 14 dnů po té, kdy spor byl naň vznesen.

HLAVA TŘETÍ.

Cenové soudy.

§ 18.

Pro stanovení cen stavebních hmot a úplaty za dopravu jich v živnostech a podnicích v § 12 uvedených, jakož i pro stanovení jednotkových cen stavebních rozpočtů zřizují se pro jednotlivé odbory cenové soudy, a to: v Praze pro obvod Čech, v Brně pro obvod Moravy a Slezska, v Bratislavě pro obvod Slovenska a v Užhorodě pro obvod Podkarpatské Rusi.

§ 19.

(1) Cenový soud svolá ve 14 dnech po vyhlášení tohoto zákona přednostu nebo jím ustanovený úředník oddělení pro stavební

ruch při zemském politickém úřadu, jenž mu předsedá, a povolá do něho po jednom zástupci zaměstnavatelů a zaměstnanců dotyčného odboru, po jednom odborníkovi ze řad bývalých zaměstnavatelů a zaměstnanců toho odboru, po jednom zástupci svazu zaměstnavatelů stavebních, stavebních družstev obecně prospěšných a odborové dělnické ústředny.

(2) Tyto organizace jsou povinny jmenovati zástupce ve lhůtě předsedou stanovené, a předseda cenového soudu jest těmito návrhy vázán.

(3) Do cenového soudu vysílá za přísedícího svého úředníka revisní odbor při ministerstvu financí.

§ 20.

Způsob řízení u cenového soudu bude upraven nařízením.

§ 21.

(1) Cenový soud stanoví ceny na dobu jednoho roku; jest však povinen v prvním týdnu každého kalendářního čtvrtletí ceny znovu prozkoumati a je po případě snížit. Ke změně výrobního nákladu, vzniklé změnou kolektivní smlouvy pracovní nebo nálezem rozhodčího soudu mzdového, budiž přihlíženo.

(2) Cenový soud není však oprávněn ceny zvýšiti.

§ 22.

Snížil-li cenový soud ceny a úplaty v § 18 uvedené, stanoví zároveň dobu, od kdy toto snížení nabývá účinnosti.

HLAVA ČTVRTÁ.

O losové výpůjčce republiky československé.

§ 23.

Výnosu losové výpůjčky, povolené podle hlavy IV. zákona ze dne 11. března 1921, č. 100 Sb. z. a n., smí býti použito:

a) ke krytí výloh povolených dle finančního zákona pro rok 1921, 1922 a 1923 na stavby obytných budov z důvodu reformy finanční správy;

b) k úhradě výloh bytové péče o státní zaměstnance dle hlavy V. a ku poskytování podpor po rozumu ustanovení hlavy VI. a VII. tohoto zákona a zákonů ze dne 11. března 1921, č. 100 Sb. z. a n., a ze dne 27. ledna 1922, č. 45 Sb. z. a n.

HLAVA PÁTÁ.

O bytové péči o státní zaměstnance.

§ 24.

Vláda se zmocňuje, aby z výnosu losové státní výpůjčky povolené dle hlavy IV. zákona ze dne 11. března 1921, č. 100 Sb. z. a n., přikázala na rok 1923 částku až do 150,000.000 Kč na postavení obytných budov pro státní zaměstnance.

HLAVA ŠESTÁ.

O finanční podpoře stavebního ruchu a úlevách daňových a poplatkových.

§ 25.

(1) Stavby obytných domů zahájené v roce 1923 v obcích, ve kterých je nedostatek bytů, mohou být podporovány státem podle zákona z 23. května 1919, č. 281 Sb. z. a n., pokud se v této hlavě jinak neustanovuje.

(2) Stejným způsobem jako novostavby mohou být podporovány také přístavby a nástavby domů.

§ 26.

Částku, kterou jest podle § 2 zákona ze dne 23. května 1919, čís. 281 Sb. z. a n., zařaditi do rozpočtu budoucích let, jest přiměřeně zvýšiti.

§ 27.

(1) Na stavby obytných domů a na přístavby a nástavby domů zahájené v roce 1923, které budou dokončeny do konce roku 1924, může být udělena státem podpora:

1. buď tím způsobem, že stát zaručí se věřiteli za zápůjčky poskytnuté na stavby, a to za úrokování, umořování a vedlejší platy a za splacení zaručené zápůjčky;

2. nebo tak, že bez zaručení zápůjčky poskytne po dobu 25 let majiteli roční příspěvek na zúročení a úmor řádně zjištěného stavebního nákladu;

3. nebo tím, že stát zaručí díl přípustné zápůjčky a poskytne příspěvek dle části stavebního nákladu.

(2) Podpora může být udělena komukoli v obcích, které určí vláda, a v jiných obcích jen těm stavebníkům, kteří do 31. prosince 1922 podali u příslušného úřadu žádost za udělení podpory řádně doloženou podle §§ 65 a 66 nařízení ze dne 21. května 1921, čís. 191 Sb. z. a n., a dále těm stavebníkům, kteří pro-

káží zvláštní potřebu obytných staveb (§ 25) a podají doloženou žádost do 30. června 1923.

§ 28.

(1) Zápůjčka zaručená státem podle § 27, odst. 1., čís. 1., smí činiti, pokud není jinak stanoveno, při

domech o jednom nebo dvou bytech
nejvýše 50%

domech o třech nebo čtyřech bytech
nejvýše 55%

domech o pěti nebo více bytech
nejvýše 60%

stavebního nákladu řádně zjištěného. Do stavebního nákladu, ze kterého se vyměří podpora, nezapočítá se náklad, který jest úměrný překročení výměry podlahové plochy, na které závisí kvalifikace stavby jako malobytové.

(2) U domů prováděných stavebními sdruženími obecně prospěšnými, obcemi, okresy, župami a sociálně pojišťovacími ústavy smí zaručená zápůjčka činiti bez ohledu na počet bytů v domě nejvýše 70% stavebního nákladu řádně zjištěného. U nájemních domů obytných s pěti nebo více byty, stavených stavebními sdruženími obecně prospěšnými, smí být zaručená zápůjčka tak veliká, aby spolu s předcházející nezaručenou zápůjčkou dosahovala nejvýše 92% stavebního nákladu, zavázeli se vlastník domu, že nahradí státu nejméně částku, o kterou stát z důvodu záruky zaplatí na anuitě a jiných v dlužném úpise vymíněných platech více než činí anuita s příslušenstvím ze 70% stavebního nákladu.

(3) U staveb, při nichž obytná plocha činí více než 60% plochy zastavěné, smí činiti zaručená zápůjčka za každé procento obytné plochy nad 60% zastavěné plochy o půl procenta více nad sazby uvedené v odstavci 1. a 2. U nájemních domů obytných obecně prospěšných stavebních sdružení může o stejné procento být snížena částka, kterou vlastník domu musí hraditi státu.

(4) Nařízením může být výše záruky snížena pro domy, s jejichž stavbou bude začato dva měsíce po vyhlášení nařízení, ač nebyla-li zaručená zápůjčka již vyplacena.

(5) V nájemním domě musí se většina bytů skládati aspoň z pokoje a kuchyně s obytnou plochou nejméně 35 m² pod vlastním závěrem.

(6) Vlastní prostředky, kterými musí stavebník přispěti k úhradě skutečného stavebního nákladu, musí činit aspoň polovici částky, o kterou skutečný stavební náklad jest větší než část nákladu, za kterou lze podle odstavce 1. až 3. převzít záruku. U nájemních domů obytných s pěti nebo více byty stavěných obecně prospěšnými stavebními sdruženími musí vlastní prostředky sdružení činit aspoň 8% stavebního nákladu.

(7) Záruka vztahuje se také na hypotekárně zajištěný stavební úvěr až do výše 90% státem zaručených a předcházejících nezaručených zápůjček.

(8) Záruka státu budiž v pozemkové knize poznamenána při zaručené zápůjčce. Při výmazu zaručené pohledávky jest tuto poznámku vymazati z úřední moci.

§ 29.

Záruka státu podle § 27, odst. 1., čís. 1., záleží v tom, že se stát zavazuje věřiteli a dlužníku, že

1. bude sám ode dne udělení obývacího povolení ve lhůtách splatnosti podle schváleného dlužního úpisu zapravovati úrok a po vyplacení celé zápůjčky celou anuitu (úrok a úmor) a jiné v dlužním úpise o zaručené zápůjčce vymíněné platy;

2. splatí jistinu s příslušenstvím, jak jest v dlužním úpise ustanoveno, nesplatí-li jí dlužník, ač byl upomenut;

3. zaplatí schodek i s úroky z prodlení až do skutečného zaplacení a jinými náklady s vymáháním spojenými, bude-li dům vzat do nucené správy, a nestačí-li jeho výnos, aby byly uhrazeny závazky převzaté dlužníkem podle dlužního úpisu;

4. zaplatí tu část zaručené zápůjčky i s úroky z prodlení až do dne skutečného zaplacení a jinými vedlejšími platy, která by vyšla na prázdno při rozvrhu nejvyššího podání, kdyby byl dům prodán nucenou dražbou.

§ 30.

(1) Podpora státu podle § 27, odst. 1., čís. 2., záleží v tom, že stát se zavazuje vlastníku stavby přispívat na zúročení a úmor stavebního nákladu po dobu 25 let, počítajíc od kalendářního čtvrtletí po udělení obývacího povolení.

(2) Příspěvek činí:

po prvních pět let	4%
po dalších pět let	3¼%
po následujících pět let	2½%
po dalších pět let	1¾%
a po posledních pět let	1%
nebo po všech 25 let ročně	2¾%

stavebního nákladu řádně zjištěného a vyplácí se ve čtvrtletních kalendářních lhůtách pozadu.

§ 31.

(1) Příspěvek státu v § 27, odst. 1., čís. 2., uvedený, zapíše se na list statkové podstaty jako reální právo a tvoří s nemovitostí ve vložce té zapsanou předmět zástavního práva pro hypotekární dluhy na nemovitosti vložené.

(2) První lhůta příspěvku jest splatná posledního dne kalendářního čtvrtletí následujícího po knihovním zápisu.

§ 32.

Podpora státu podle § 27, odst. 1., čís. 3., záleží v tom, že stát převezme záruku za zápůjčku, která je menší, než jak připouští § 28, a že se zaváže vlastníku stavby platiti příspěvek na zúročení a úmor části stavebního nákladu, která s připočtením zaručené zápůjčky nesmí činiti více, než jak ustanovuje § 28.

§ 33.

Zápůjčky státem zaručené dle § 27, odst. 1., č. 1. a 3., požívají jistoty sirotčí.

§ 34.

(1) Za účelem poskytování zápůjček státem zaručených mohou sestoupiti se peněžní a pojišťovací ústavy ve zvláštní společnosti s ručením obmezeným a dáti ze svého jmění nebo ze jmění svěřeného této společnosti ve formě vázaných vkladů prostředky potřebné k výhradnému plnění těchto úkolů. U těchto společností uloží stát mírně zúročitelný vklad podle výnosu výpůjčky losové povolené dle hlavy čtvrté zákona ze dne 11. března 1921, č. 100 Sb. z. a n., ve výši úměrné tomu, kolik ústavy samy ve jmění společnosti na vázaných vkladech uložily.

(2) Společnosti tyto mají právo přijímatí vázané vklady úsporné; ministr financí se

zmocňuje, aby z částky na podporu stavební v § 26 určené povolil úrokové prémie dle délky vázanosti vkladů těchto.

§ 35.

(1) Společnosti dle předchozího paragrafu zřízené, jestliže skutečně činnost jejich se omezuje pouze na poskytování zápůjček, požívají osvobození od daně výdělkové podle II. hlavy zákona ze dne 25. října 1896, č. 220 ř. z. (na Slovensku a v Podkarpatské Rusi od daně zárodkové podniků veřejně účtujících) a od daně důchodové vybírané na základě přiznání dle hlavy III. cit. zákona (na Slovensku a v Podkarpatské Rusi od daně úrokové a rentové dle zák. čl. XXII. z r. 1875).

(2) Úroky ze vkladů úsporných placené nebo k dobru připsané zmíněnými společnostmi jsou osvobozeny jak od daně důchodové (úrokové a rentové), tak od 4%ního poplatku (§ 7 zák. z 29. února 1864, č. 20 ř. z., a cís. nař. z 28. srpna 1916, č. 281 ř. z.).

§ 36.

(1) Listiny dlužní a záruční o úvěrech a zápůjčkách povolených na domy stavěné s finanční podporou státu podle tohoto zákona, dále kvitance o úplném nebo částečném zaplacení těchto zápůjček jsou osvobozeny od poplatků stupnicových a vkladních.

(2) Převádí-li stavební sdružení obecně prospěšné domy vystavěné s finanční podporou podle tohoto zákona na svoje členy, neb obec na čekateli, jest tento převod osvobozen od poplatku převodního. Totéž osvobození přísluší oprávněnému podnikateli staveb pro první prodej v době pěti let a jinému stavebníku pro první prodej v době tří let od dokončení staveb.

§ 37.

Ustanovení zákona ze dne 30. března 1920, čís. 209 Sb. z. a n., o přechodných daňových výhodách pro stavby, rozšiřují se také na stavby, které budou stavebně ukončeny nejdéle do konce roku 1924, s tou odchylkou, že stavbám domů s malými byty, které se začnou v roce 1923 a stavebně dokončí nejdéle do konce roku 1924, přísluší úplné osvobození od domovní daně třídní a činžovní na dobu 30 let; sazby daňové, jichž užití jest pro dobu plné daně, zůstávají v těchto případech nezměněny. Jinak zůstávají platné předpisy, zejména pokud jde o výhody z důvodu stavby, nadále v platnosti.

HLAVA SEDMÁ.

Finanční podpora na úpravy budov.

§ 38.

Vláda se zmocňuje, aby podporu do 60% stavebního nákladu udělila na úpravy budov dosud neobytných nebo neobytných částí budov k účelům obývacím zahájené v roce 1923.

§ 39.

Úpravy budov uvedené v § 38 požívají, pokud budou provedeny v roce 1923, úlev poplatkových podle § 36 tohoto zákona a daňových úlev podle zákona ze dne 30. března 1920, č. 209 Sb. z. a n.

HLAVA OSMÁ.

Změna, dočasná a dílčí bezúčinnost stavebních řádů.

§ 40.

Po dobu účinnosti této hlavy omezuje se působnost státní regulační komise pro hlavní město Prahu s okolím zřízené dle zákona ze dne 5. února 1920, čís. 88 Sb. z. a n., v tom, že, pokud měla právo zasahovati do povolení stavebního, vydávaného obcemi, netřeba jí předkládati stavební plány před udělením povolení stavebního.

§ 41.

(1) Na touž dobu pozbývají s obmezením podle § 52 účinnosti předpisy všech stavebních řádů, pokud jsou nahrazeny ustanoveními této hlavy o úlevách.

(2) Po dobu účinnosti této hlavy nepůsobí § 106, pokud se týká zřizování nových obytných budov, ležících zcela mimo obvod obce, a staveb nad propůjčenými důlními měrami, pak § 25, odstavec 2., a § 102, odstavec 7., stavebního řádu pro Slezsko ze dne 2. června 1883, čís. 26 z. z.

(3) Stavebním úřadem pro řízení a rozhodování o stavbách nad propůjčenými důlními měrami jest i ve Slezsku obec. Ke každé stavební komisi o stavbě nad důlními měrami musí býti zváni kromě ostatních interestů také majitel důlního pole, zástupce revírního horního úřadu, a nemá-li obec svého technického úředníka, kvalifikovaného jako stavitel nebo stavební inženýr, i státní stavební technik příslušné okresní politické správy.

Úlevy pro staveniště.**§ 42.**

Na pozemcích, jež do polohových plánů pojaty nebyly, a v obcích, které neopatřily si plánů polohových, lze stavěti i tehdy, když parcelační řízení není z těchto důvodů proveditelné, jsou-li pozemky ty k zastavění způsobilé, a dá-li se pro stavby takto vznikající dosíci v souvislosti se zastavěnými čtvrtěmi snadné neb aspoň nikoli nákladné komunikace, třeba jen prozatímní, a když udržovací náklady nebudou požadovány od obce.

Úlevy v řízení.**§ 43.**

(1) Žádosti za povolení stavební bud'těž stavebními úřady rozhodnuty nejdéle do 14 dnů.

(2) Nevydá-li stavební úřad rozhodnutí v předepsané lhůtě, provede řízení a rozhodne s konečnou platností k žádosti strany na náklad obce zemský politický úřad, který musí zachovati stejnou lhůtu.

(3) Pokud tento zákon mluví o obcích a stavebních úřadech obecních, platí ustanovení jeho i o městech se zvláštními statuty.

(4) Stížnosti při stavbách podle tohoto zákona povolovaných jest podati nejdéle v osmi dnech po doručení rozhodnutí první instance u ní k zemskému úřadu politickému, který svými stavebními orgány (§ 53) jest povinen rozhodnouti ve 14 dnech po předložení stížnosti instancí prvou.

(5) Obec jest povinna stížnost u ní podanou předložiti do 14 dnů zemskému politickému úřadu.

§ 44.

Do tří dnů po doručení povolení stavebního je stavební úřad prvé stolice povinen vytyčiti stavební čáru a stanoviti niveau nebo vydati žadateli k tomu potřebné pomůcky, dotýká-li se stavba čar uličních nebo silnice. Jinak tak učiniti může na nebezpečí a náklad obce stavebník, přiběra oprávněného technického znalce.

Úlevy v provádění stavby.**§ 45.**

(1) Za konstruktivní provedení, bezpečnou obyvatelnost a zdravotní nezávadnost

ručí před úřady stavební živnostník, zodpovědný dle dnešních platných předpisů.

(2) Stabilita stavebního projektu předloženého k úřednímu schválení za účelem povolení stavby budiž doložena řádnými výpočty dle předpisů o přípustném zatížení konstrukcí stavebních a dovoleném namáhání hmot.

§ 46.

(1) Každý dům budiž stavebním celkem pro sebe s vlastními zdmi štítovými.

(2) Volba stavebních hmot ponechána volnému uvážení stavebníka, nesmí však býti na újmu trvanlivosti budovy. Krytí slamou při souvislých stavbách není dovoleno.

§ 47.

Domy obytné mohou býti povoleny o pěti patrech; světlou výšku lze snížit v nich pro místnosti obytné a pracovní až na 2 m 60 cm, v podkroví až na 2 m 40 cm.

§ 48.

V podkrovních bytech dovoluje se zatížení podlahy pouze 150 kg na 1 m² a lze užití vazných trámů jako stropnic, při čemž budiž účelně a vhodně bráněno šíření požáru.

§ 49.

(1) Klosety přípustno zřizovati v koupelnách, jsou-li tyto z předsíně přístupny a přímo větrány.

(2) Tam, kde není soustavné kanalisace, dovolena jest dočasně soustava žumpová.

§ 50.

V domácích rodinných netřeba zřizovati schodiště i chodby ohnivzdorně a uzavřeně. Jich šířky i výšky mohou uchylovati se od předpisů dosavadních stavebních řádů.

§ 51.

Zřizování chodníků a dvorů dlážděných jest na žádost stavebníka odročiti na dobu pozdější.

§ 52.

(1) Ustanovení předchozích paragrafů této hlavy vztahují se jen na stavby obytných domů, které se provádějí se státní podporou podle hlavy VI. a VII., a na stavby, pro které se stavebník dožaduje úlev podle této hlavy.

(2) Kdo nechce užití úlev této hlavy, jest povinen provést stavbu dle předpisů stavebních řádů.

(3) Na stavby obytných domů, prováděné se státní podporou podle hlavy VI. a VII., jest vždy užití ustanovení §§ 43 a 44; ke stavební komisi o nich musí obec zváti jako stavebního znalce stavitele nebo stavebního inženýra, nemá-li sama technického úředníka stejně kvalifikovaného. Ustanovení § 41, odst. 3., jest užití na všechny stavby nad propůjčenými důlními měrami, vyjímajíc stavby státní a zemské (§ 102, odst. 1., stav. řádu pro Slezsko ze dne 2. června 1883, čís. 26 z. z.).

(4) Pro jiné stavby zůstávají v platnosti předpisy stavebních řádů.

Úřady a příslušnost.

§ 53.

(1) Stavby podle ustanovení hlavy VI. a VII. podporované podřizují se evidenci, ústřednímu doзору a rozhodování ministerstva veřejných prací a ministerstva sociální péče.

(2) Vláda se zmocňuje, aby službu obou ministerstev pro účely tohoto zákona místně sloučila a kompetenci vhodně upravila.

(3) Při zemských politických správách v Praze, Brně (pro Moravu) a v Opavě (pro Slezsko), dále při úřadě ministra s plnou mocí pro správu Slovenska v Bratislavě (pro Slovensko) a při civilní správě v Podkarpatské Rusi v Užhorodě (pro Podkarpatskou Rus) zřízená zvláštní oddělení pro stavební ruch rozhodují o stavbách, stížnostech a stavebních záležitostech dle tohoto zákona vůbec prováděných a posuzovaných jako konečná a výlučná instance odvolací. Jde-li o porušení ustanovení této hlavy neb ohrožení veřejný nebo státní zájem, jest přípustna mimořádná stížnost na ministerstvo veřejných prací.

§ 54.

Těmto orgánům náleží, aby vhodnou organizací práce, výroby stavebních hmot a jiných stavebních potřeb, jakož i organizací stavebního podnikání napomáhaly k rychlé, účelné a hospodárné výstavbě obytných a jiných ve veřejném zájmu nutných budov.

§ 55.

(1) Orgány tyto mohou od majitelů, uschovatelů nebo výrobců stavebních hmot a jiných k provedení stavby nutných potřeb tyto předměty kdykoli požadovati, když je zřejmo, že jsou zadržovány z ohledů spekulacních, a

mohou před svým rozhodnutím učiniti opatření, aby předměty byly zabezpečeny.

(2) Aby opatření mohly stavební hmoty a jiné k provedení stavby nutné potřeby, mají též právo kdykoli prohlížeti všechny podniky, které vyrábějí, dodávají nebo dopravují stavební hmoty nebo jiné k provedení stavby nutné potřeby, šetříce ústavního zákona ze dne 9. dubna 1920, č. 293 Sb. z. a n.

§ 56.

Přednosta oddělení pro stavební ruch v Praze, Brně, Opavě, Bratislavě a Užhorodě jmenuje vláda z úředníků zemských a státních. Ostatní personál přiděluje zemský politický úřad.

§ 57.

Rozhodnutí, jež orgány stavební v druhé instanci učiní, jest vydávati stranám jménem zemského politického úřadu, který jest povinen rozhodnouti do 14 dnů.

§ 58.

Působnost zemského politického úřadu podle §§ 43, 56 a 57 tohoto zákona vykonává na Slovensku úřad ministra s plnou mocí pro správu Slovenska, v Podkarpatské Rusi civilní správa.

HLAVA DEVÁTÁ.

Ustanovení závěrečná.

§ 59.

Osobní a věcný náklad spojený s prováděním tohoto zákona hradí se z úvěru podle § 23.

§ 60.

Nařízením budou stanoveny podrobné podmínky státní podpory podle §§ 27, 28 a 38 tohoto zákona, zejména jakým náležitostí musí vyhovovati žadatel o státní podporu a zaručená zápůjčka, a dále podrobná ustanovení o povinnostech majitele domu, na kterém zápůjčka ta vázne, ustanovení o řízení o žádostech za státní podporu a jiné.

§ 61.

Nařízením budiž ustanoveno, jaká část nákladu musí býti uhrazena výnosem domu, a do jaké míry může stát požadovati na dlužníku náhradu platů učiněných za něho z důvodu záruky.

§ 62.

(1) Úmluvy, které směřují ke společnému stanovení nepřiměřených cen za stavební hmoty a dovoz jejich, jsou zakázány.

(2) Ustanovení obsažená ve smlouvách o dodání stavebních hmot, jimiž se určují ceny, zakládající se na úmluvách, uvedených v odst. 1., aneb převyšující ceny, určené cenovým soudem, jsou neplatna.

§ 63.

Obce jsou povinny spolupůsobiti při provádění tohoto zákona.

§ 64.

Reversy vydané podle článku I., odst. 2., zákona ze dne 15. dubna 1919, čís. 211 Sb. z. a n., pozbývají závaznosti.

§ 65.

(1) Ustanovení hlavy druhé, třetí a osmé pozbývají účinnosti dnem 31. prosince 1923.

(2) Ustanovení hlavy druhé, třetí a osmé zákona ze dne 27. ledna 1922, č. 45 Sb. z. a n., pozbývají platnosti.

§ 66.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1923.

§ 67.

Všem členům vlády se ukládá, aby tento zákon provedli.

T. G. Masaryk v. r.

Habrman v. r.

Malypetr v. r.	Dr. Franke v. r.
Bechyně v. r.	Udržal v. r.
Dr. Kállay v. r.	Dr. Hodža v. r.
Tučný v. r.	Dr. Beneš v. r.
Šrámek v. r.	Stříbrný v. r.
Srba v. r.	Dr. Dolanský v. r.

Dr. Markovič v. r.

Novák v. r.,

též za ministra Dra Rašína.

36.

**Vládní nařízení
ze dne 15. února 1923**

**o prodloužení promlčecí lhůty pro některé
pohledávky.**

Vláda republiky Československé nařizuje podle zákona ze dne 15. dubna 1920, č. 337 Sb. z. a n.:

§ 1.

(1) Promlčecí lhůta pro pohledávky uvedené v §§ 1480, první větě, a 1486 ob. zák. obč., která byla zkrácena třetí dílí novelou k zákoníku občanskému (§§ 192, 194 cís. nař. ze dne 19. března 1916, č. 69 ř. z.), a pro nedoplatky úroků z lombardních půjček poskytnutých na úpisy válečných půjček a předválečného státního dluhu rakouského, uherického a společného, ať zajištěného nebo nezajištěného, prodlužuje se dále tak, že tyto pohledávky promlčí se nejdříve dnem 1. dubna 1924, jestliže nezanikly již před tím uplynutím delší promlčecí lhůty dříve v zákoně určené.

(2) Pro pohledávky uvedené, které dospěly do 1. dubna 1921, počíná se tříletá promlčecí lhůta od tohoto dne; pro pohledávky později dospělé počíná se dnem dospělosti.

§ 2.

(1) Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

(2) Provéstí je náležití ministru spravedlnosti v dohodě s ostatními účastněnými ministry.

Malypetr v. r.

Dr. Dolanský v. r.	Dr. Franke v. r.
Dr. Beneš v. r.	Dr. Markovič v. r.
Novák v. r.	Srba v. r.
Dr. Hodža v. r.	Bechyně v. r.
Šrámek v. r.	Udržal v. r.
Dr. Kállay v. r.	Habrman v. r.

Tučný v. r.